

Kulttuurilautakunta 24.10.2017 15:30 5/2017

Kokoustiedot ja osallistajat	1
43 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
44 § Pöytäkirjantarkastajien valinta	3
48 § Kielelliset oikeudet sote-palveluissa	4
- Kieliasiain neuvottelukunnan julkilausuma	5
Oikaisuvaatimusohjeet	7

Kokoustiedot	Aika	24.10.2017 klo 15.30-18.00			
	Paikka	Pohjanmaan liitto, Hietasaarenkatu 6, Vaasa			
Läsnä	Jäsen	Varajäsen			
	pj	Oili Airaksinen-Rajala	(x)	Erika Airaksinen	(-)
	vpj	Manu Korkman	(x)	Piia Eerola	(-)
		Jessica Bårdsnes	(x)	Antero Varila	(-)
		Emine Ehrström	(x)	Marko Perälä	(-)
		Kenneth Huumarsalo	(-)	Heikki Koskimäki	(x)
		Toivo Ikonen	(-)	Päivi Koskenmaa	(-)
		Sauli Isokoski	(-)	Sirpa Sainio	(x)
		Sini Karjalainen	(x)	Anne-Mari Hiivanainen	(-)
		Päivi Karppi	(x)	Mari Ollila	(-)
		Ari Koski	(x)	Osku Hurtig	(-)
		Mikko Manninen	(x)	Erkki Lehtimäki	(-)
		Pekka Perälä	(x)	Jessica Halenius	(-)
		Tellervo Vallius	(x)	Pirjo Hokkanen	(-)
Maakuntahallituksen edustaja	Anita Niemi-Iilahti	(x)	Anne-Marie Viinamäki	(-)	
Esittelijä - Sihteeri	Tarja Hautamäki, kulttuuripäällikkö puh. 06 320 6542, 044 723 5007 E-mail: tarja.hautamaki@obotnia.fi				
Allekirjoitukset					
	Oili Airaksinen-Rajala	Tarja Hautamäki			
Käsitellyt asiat	43 - 52 §:t				
Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty				

43 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto –kuntayhtymän hallintosäännön 98 §:n mukaan toimielin pitää kokouksensa päättämäänsä aikana ja päättämässään paikassa. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

Kokouskutsun antaa hallintosäännön 99 §:n mukaan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsu ja esityslista on lähetettävä vähintään viisi päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä.

Päätösehdotus:

Lautakunta toteaa, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös:

Ehdotuksen mukaan.

44 § Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pohjanmaan liiton hallintosäännön 119 §:n mukaan pöytäkirjan pitämisestä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitilien puheenjohtajan johdolla. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimitilien jäsentä, jollei toimitilin ole muuta päättänyt.

Päätösehdotus:

Lautakunta valitsee jäsenet Manu Korkman ja Jessica Bårdsnes pöytäkirjan tarkastajiksi.

Päätös:

Ehdotuksen mukaan.

48 § Kielelliset oikeudet sote-palveluissa

Kieliasiain neuvottelukunta järjesti 3.10.2017 toisen kieliasiain neuvottelupäivän. Kielilain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (433/2004) mukaan kieliasiain neuvottelukunta on oikeusministeriön yhteydessä toimiva ja ministeriötä avustava, yhteiskunnan eri sektoreita edustava asiantuntijaelin, jonka tehtävänä on kielellisten oikeuksien edistäminen.

Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko keskusteli neuvottelupäivillä kieliryhmien kanssa sote-palveluista. Neuvottelupäiville oli kutsuttu Svenska Finlands folkting, Saamelaiskäräjät, Romaniasiain neuvottelukunta, Etnisten suhteiden neuvottelukunta, Kuurojen liitto ry, Finlandssvenska teckenspråkiga rf, Suomalaisuuden liitto ry, Karjalan kielen seura ry, Karjalan kieliruadajat - Suojärven pitäjäseura ry, Kolttien kyläkokous ja Selkokeskus.

Kieliasiain neuvottelukunnan mukaan kielelliset oikeudet sosiaali- ja terveydenhuollossa eivät käytännössä toteudu lain tarkoittamalla tavalla. Kielellisten oikeuksien toteutumisesta ei ole otettu lakiehdotuksissa riittävästi huomioon, mikä voi vaarantaa muiden oikeuksien toteutumisen ja hoidon laadun. Lisäksi kielellisiin oikeuksiin sosiaalihuollon palveluissa on kiinnitettävä enemmän huomiota. Kieliasiain neuvottelukunta esittää, että hallitus laatii suunnitelman siitä, miten tilanne saadaan korjattua.

Neuvottelukunta kiinnitti neuvottelupäivän aikana käydyn keskustelun pohjalta laaditussa julkilausumassaan huomiota seuraaviin seikkoihin: sote ja ruotsin kieli, saamenkieliset palvelut, viittomakieliset palvelut ja demokratiavaje. (LIITE)

Päätösehdotus:

Lautakunta keskustelee kielellisistä oikeuksista sote-palveluissa kieliasiain neuvottelukunnan julkilausuman pohjalta.

Lautakunta haluaa kiinnittää uuden Pohjanmaan maakunnan valmistelijoiden huomion siihen, että

- kieliasiain neuvottelukunta ei ole tarkastellut asiaa siitä näkökulmasta, että kielivähemmistö olisi suomenkielinen kuten Pohjanmaalla
- viittomakielisissä palveluissa tulee huomioida yhdenvertaisesti Suomen molemmat kansalliset viittomakielet: suomalainen ja suomenruotsalainen viittomakieli
- kielivähemmistön vaikuttamiselin tulee Pohjanmaalla olla perustuslakivaliokunnan lausunnon (PeVL 26/2017) ja kieliasiain neuvottelukunnan kannanoton mukaisesti lautakunnan kaltainen toimielin

Lautakunta antaa em. huomionsa tiedoksi myös kieliasiain neuvottelukunnalle.

Päätös:

Ehdotuksen mukaan.

Kieliasiain neuvottelukunta järjesti vuoden 2017 kieliasiain neuvottelupäivän, jossa perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko keskusteli kieliryhmien kanssa SOTE-palveluista. Neuvottelukunta haluaa keskustelun perusteella kiinnittää huomiota seuraavaan:

KIELELLISET OIKEUDET ON OTETTAVA VAKAVASTI SOTE-UUDISTUKSESSA

Kielelliset oikeudet sosiaali- ja terveydenhuollossa eivät käytännössä toteudu lain tarkoittamalla tavalla. Ongelmaan on suhtauduttava vakavasti. Kielellisten oikeuksien toteutumista ei ole otettu lakiehdotuksissa riittävästi huomioon, mikä voi vaarantaa muiden oikeuksien toteutumisen ja hoidon laadun. Lisäksi kielellisiin oikeuksiin sosiaalihuollon palveluissa on kiinnitettävä enemmän huomiota. Hallituksen on laadittava suunnitelma siitä, miten tilanne saadaan korjattua.

Sote ja ruotsin kieli: Sosiaali- ja terveystalvueluita ei ole katsottu kokonaisuutena. Rakennemalli on ongelmallinen, koska se vaikeuttaa ruotsinkielisten palveluiden koordinoimtia. Yksi esimerkki lainvalmistelun ongelmakohdistista on kiireellistä hoitoa koskevan lakiehdotuksen hyväksyminen. Kielelliset oikeudet tulee turvata siten, että päivystykseen tulevan potilaan oikeudet on selkeästi määritelty ja oikeudet toteutuvat kaikissa hoidon vaiheissa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että sekä Vaasan että Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiireissä on turvattava laaja päivystys.

Saamenkieliset palvelut: Saamenkielisillä tulisi olla sama mahdollisuus asioida saameksi saamelaisten kotiseutualueella, kuin suomen- ja ruotsinkielisillä on kaksikielisissä kunnissa. Tällöin tulkkaus kävisi ajan oloon tarpeettomaksi. Tämä on erityisen tärkeää sosiaali- ja terveystalvueluissa, joissa myös korostuu saamelaiskulttuurin tuntemuksen merkitys. Saamenkielisten oikeus saada omakielisiä sosiaali- ja terveystalvueluja tulee turvata lisäämällä saamenkielentaitoista henkilökuntaa. Samalla on muistettava, että kotiseutualueen ulkopuolella asuu 65 % saamelaisista. Heille tulisi järjestää saamenkieliset palvelut keskitetysti tai etäyhteyden kautta.

Viittomakieliset: Viittomakielisten oikeudet ovat unohtuneet sote-uudistuksessa. Kyse ei ole vain tulkkipalveluista vaan myös viittomakielisten palveluiden palveluketjuista. Tällä hetkellä esimerkiksi harkintavaltaa tulkin kutsumisessa käytetään potilaan intressien vastaisesti. Tulkkauspalvelujen järjestämisvastuun on oltava asiakkaalle selkeä. Uudistuksessa on selkeytettävä viittomakielisten tulkkauspalvelujen järjestely.

Demokratiavaje: Kielivähemmistön vaikuttamistoimielimet on perustuskivaliokunnan lausunnon hengen mukaisesti (PeVL 26/2017 vp) vahvistettava lautakunnan kaltaisiksi toimielimiksi. Tämän lisäksi lautakunnalla tulee olla sellainen asema, että maakuntavaltuustolla on velvollisuus kuulla lautakuntaa sekä muita kieliryhmiä ja ryhtyä toimenpiteisiin näiden esiin nostamien epäkohtien korjaamiseksi.

Kieliasiain neuvottelukunta järjesti 3.10.2017 jo toisen kieliasiain neuvottelupäivän. Neuvottelupäivän tarkoituksena on lisätä kieliryhmien ja hallituksen välistä vuoropuhelua. Neuvottelukunta ja kielipäivään osallistuneet kieliryhmien edustajat keskustelivat sote-uudistuksen vaikutuksesta kielellisten oikeuksien toteutumiseen

ministeri Saarikon kanssa. Neuvottelupäiville oli kutsuttu Svenska Finlands folkting, Saamelaiskäräjät, Romaniasiain neuvottelukunta, Etnisten suhteiden neuvottelukunta, Kuurojen liitto ry, Finlandssvenska teckenspråkiga rf, Suomalaisuuden liitto ry, Karjalan kielen seura ry, Karjalan kieliruadajat - Suojärven pitäjäseura ry, Kolttien kyläkokous ja Selkokeskus.

Lisätietoja: neuvottelukunnan puheenjohtaja Pirjo Hiidenmaa p. 0451456514 tai neuvottelukunnan pääsihteeri Corinna Tammenmaa p. 0503795466

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet
Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 43-46, 48-52
Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät 47
HallintolainkäyttöL 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika
Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite Pohjanmaan liitto Kulttuurilautakunta PL 174 (Hietasaarenkatu 6) 65101 Vaasa Pykälät 47 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö
Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan